

Verksamhetsberättelse 2021

Barn- och ungdomsnämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	4
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal	4
Förväntad utveckling	6
Händelser av väsentlig betydelse	8
Ekonomi	9
Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2021 jämfört med bokslut 2020	9
Nämndens intäkter och kostnader 2021 jämfört med 2020	9
Ekonomiska tabeller	10
Investeringar	12
Uppföljning av mål och inriktning	13
Målredovisning med prognos	13
Strategiska utvecklingsuppdrag	18
Uppföljning av nämndens verksamhet	19
Planer och program	19
Nämndindikatorer	21
Målområde: Medborgare	21
Målområde: Ekonomi	23
Målområde: Verksamhet	23
Målområde: Medarbetare	23

Övriga bilagor

- Bilaga 1 Uppföljning av lokalförsörjningsplan
- Bilaga 2 Internkontrollrapport
- Bilaga 3 Uppföljning av Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamhetsplan
- Bilaga 4 Bokslut 2021 kommunala enheter

Nämndens uppdrag

Nämnden ska inom kommunen svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt följande:

- förskola
- förskoleklass
- grundskola · grundsärskola
- fritidshem och öppen fritidsverksamhet
- särskilda utbildningsformer
- annan pedagogisk verksamhet

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar.

Nämnden är styrelse för utbildningen inom sitt ansvarsområde och svarar för myndighetsutövning inom området. Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i ovanstående verksamheter.

Nämnden ska även genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för skolskjuts.

Nämnden ska även: besluta om utdelning från vissa donationsstiftelser för skoländamål företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av barn- och ungdomsnämndens samlade verksamhet för 2021 utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Utifrån uppföljningen och revisionsberättelserna för nämnder och styrelser prövar kommunfullmäktige frågan om ansvarsfrihet i styrelser och nämnder. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Nämndens verksamheter har trots pandemins effekter i huvudsak kunnat genomföras enligt plan. Resultaten i årskurs 9 visar en högre målpåfyllelse än tidigare år och fler är behöriga till gymnasiet. Det ekonomiska resultatet för helåret visar ett överskott på cirka 9 miljoner kronor och är framförallt kopplat till grundskolan där det har varit färre antal elever under året än budgeterat.

Verksamhetens påverkan av covid-19

Verksamheterna har under snart två år påverkats av pandemin covid-19. Det har ställts stora krav på alla medarbetare och inneburit en hög arbetsbelastning. Arbetsmiljöfrågorna har varit i fokus och många insatser görs för att skapa en god arbetsmiljö.

Under perioden har det varit en stor påverkan i verksamheterna där sjukfrånvaron varierat mellan enheter och över tid. De mindre enheterna är mer sårbara när sjukfrånvaron ökar. Några få verksamheter har behövt stänga eller övergått till distansundervisning under en kort tid under perioden. Övriga verksamheter har varit igång även om situationen varit mycket ansträngd för en del förskolor och skolor.

Öppen förskola/familjecentraler stängdes i december 2019 och öppnades igen i mitten av april 2021 med anpassningar till rådande restriktioner med anledning av Covid-19.

I december 2020 togs ett ordförandebeslut om att minska den tid vårdnadshavare som är föräldralediga eller är arbetssökande får ha sina barn i förskolan från 4 timmar till lagstadgade 3 timmar. Detta gäller även barn med allmän förskoleplacering. Syftet är att minska arbetsbelastning för personalen i förskolan. Beslutet förlängdes till 1 september 2021, därefter är vistelsetiden åter 4 timmar per dag.

En högstadieskola har delvis nyttjat lokaler på en gymnasieskola när denna har bedrivit fjärrundervisning. Den högstadieskolan har också haft lunchservering för en årskurs på Konsert och Kongress, vilket innebär extra kostnader för nämnden.

I syfte att minska trängsel och begränsa smitta har tillfälliga lokaler och tillfälliga lösningar för lunchservering nyttjats. Kostnaden för detta har varit ca 3,3 miljoner kronor. Det är svårbedömt vilka effekter av pandemin vi får på längre sikt. Vilken påverkan det kommer ha på barn/elevens resultat och hälsa och på medarbetarnas hälsa framöver. Frånvaro, fjärr- och distansundervisning samt ökad arbetsbelastning innebär risk för kunskapsstapp.

Verksamhetens resultat, planerade aktiviteter och utvecklingsuppdrag

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har genomfört samtliga planerade insatser inom det systematiska kvalitetsarbetet under perioden men med anpassningar utifrån risk för smittspridning.

Antalet barn i pedagogisk omsorg minskar då antalet personer som arbetar i denna verksamhet slutar samt att efterfrågan av verksamheten från vårdnadshavare är liten.

Andelen elever i grundsärskolan ökar mer än nämnden budgeterat för. Dessa elever behöver särskilda resurser i form av kompetent personal och lokaler utifrån sina behov. I de lägre åldrarna är de flesta även inskrivna i fritidshem.

Antalet elever i fritidshem och öppen fritidsverksamhet är som högst i september och oktober för att, utifrån tidigare års utfall, sedan minska i antal.

Förskola

Förskolans arbete med förväntade effekter på varje barns lärande har fortsatt inom ramen för arbetet skolutveckling från mitten, SFM. Under 2021 har rektorer med ledningsgrupper haft fortbildning för att stärka arbetet med undervisningsförbättring. Det har skett en utveckling under året och resultat visar på att den undervisning som sker i förskolan har effekter på barnens lärande. Den stora utmaningen i arbetet är likvärdigheten dels mellan förskolor men även inom förskolor. Det är viktigt att det arbete som är påbörjat och börjat ge effekt och resultat fortsätter. Generellt behöver analysarbetet inför målformuleringar och undervisningsförbättringar utvecklas. Arbetet kommer fortsätta med att följa upp förväntade effekter, undervisningsförbättring samt effekter på barnens lärande.

Under läsåret 2020/2021 genomfördes pilotprojekt "Kartläggning i förskolan" för att kartlägga 5-åringars språk- och matematikutveckling. Syftet med projektet var att skapa förutsättningar för att upptäcka barns behov av stöd och utmaningar i undervisningen som sedan skulle leda till undervisningsförbättring. Förskollärare i projektet har beskrivit sitt analysarbete och pekat på förändringar som gjorts i undervisningen utifrån arbetet med materialet. Att de förändringarna har lett till undervisningsförbättring kan den positiva förskjutningen av bedömningen av barnens intresse och förmåga bekräfta. En av slutsatserna som drogs efter pilotprojektets avslutning var att det inom matematik fanns ett större behov av kompetensutveckling än inom språk. Efter pilotprojektets genomförande beslutades därför att till hösten 2021 enbart implementera språkutveckling, i samband med breddinförande ändrades även namn till *Observationsmaterial för varje barns språkutveckling*. Planen är att till höstterminen 2022 komplettera även med matematikutveckling.

I maj 2021 startades projektet "Språkutvecklande förskola" (finansieras inom välfärdsmiljonerna). En satsning är att höja kvaliteten av undervisningen i språkutveckling för flerspråkiga barn i förskolan. Målet är att öka personalens kunskaper i språkutveckling för flerspråkiga barn. Specialpedagoger och logopedier har anställts för att arbeta tillsammans med personal i förskolorna med syftet att utveckla arbetet.

Ett projekt med att öka andelen inskrivna barn i förskolan i socialt utsatta områden är påbörjat och under hösten 2021 har en kartläggning över orsaker till lägre andel inskrivna barn genomförts. Projektets huvudsakliga slutsats är att informationen om förskolan är en orsak till att flera vårdnadshavare väljer att inte börja förskolan. Det beskrivs att det kan vara förvirrande då många aktörer ger information om förskolan, informationen är inte likvärdig och den upplevs inte som relevant eller anpassad till det individuella behovet. Information beskriver inte förskolan som skolförberedande och flertalet vårdnadshavare uppger att de ser skolan som den plats där barnet först inhämtar kunskaper och lär sig språk. Av de vårdnadshavare som nyttjat förskola men valt att avbryta den är hemmavarande syskon, utlandsvistelse och missnöje med förskolan anledningar som nämns. I flertalet beskrivningar uppger vårdnadshavare att barnet har det lika bra eller bättre hemma än i förskolan. Relevant och likvärdig information om förskolan, översyn av främjande insatser samt rutiner för uppföljning för barn vars förskoleplats sägs upp är förslag på åtgärder som tagits fram. Under 2022 kommer insatser göras utifrån projektets slutsatser.

Grundskola

Sedan vårterminen 2021 har grundskolan en förändrad ledningsorganisation. 7-9 skolorna samlas i ett verksamhetsområde och alla F-6 skolor fördelas på två verksamhetsområden, Nordväst och Sydost. Syftet med organisationsförändringen är att få en mer effektiv organisation där verksamhetens behov står i fokus och att det i förlängningen leder till ökade resultat för varje elev. Grundsärskolor och resursskolor samlas i verksamhetsområde special- och stödverksamhet.

Arbetet mot högre måluppfyllelse fortsätter inom ramen för skolutveckling från mitten, SFM. Under året har arbetet haft fortsatt fokus på förväntat resultat. Det arbetet har lett till att lärarna har fått ett tydligare ägarskap av sin undervisning och betygssättning - att läraren äger undervisningen och ansvarar för resultatet.

Utifrån den analys som skolorna har gjort är en av utmaningarna de stora skillnaderna mellan skolorna vad avser möjlighet till behörighet mot gymnasiet utifrån resultaten i årskurs 6. En annan slutsats är att skolorna fortsatt behöver justera sin inre organisation och utveckla analysarbetet för att justera undervisningen utifrån elevernas förväntade resultat.

Resultatet för vt 2021 visade att meritvärdet för årskurs 9 på de kommunala skolorna har ökat sedan föregående läsår. Även behörigheten till gymnasiet har ökat sedan föregående läsår och är 84,7%. Det innebär att 1200 elever är behöriga till gymnasiets yrkesprogram men att ca 200 elever saknar behörighet. För årskurs 6 är skillnaden i betygsresultaten från tidigare år marginella och för de nationella proven i årskurs 3 är trenden negativ. På grund av pandemin genomfördes inte de nationella proven i årskurs 6 och 9 under läsåret. Berörda årskurser har dock under vårterminen använt det bedömningsstöd som Skolverket har tagit fram.

Under läsåret pågår flera olika utvecklingsarbeten i matematik. Exempelvis så har ett screeningmaterial för årskurs 4 och 7 tagits fram och stödjande arbete för att strukturera matematikundervisningen på ett sätt som bättre gynnar elevers matematikinläring i F-6. Det pågår ett riktat arbete med fokus på matematikresultaten på de skolor som idag har de största socioekonomiska utmaningarna, tillika de lägsta resultaten. Under hösten startade en satsning på lärare i förskoleklass med en heldag med inriktning mot matematik och den kommer att följas upp med träffar för alla förskoleklasslärare under våren 2022. Detta arbete stöds av förvaltningens lektor i matematik.

För att öka likvärdigheten har nämnden fattat beslut om fördelning av statsbidraget för likvärdig skola. Medlen går till:

- att öka lärartätheten i förskoleklass och lågstadiet
- skolor som har en hög andel elever som riskerar att inte nå målen

- en riktad insats för skolor som har skilda förutsättningar ex. hög andel nyanlända elever och vikande elevunderlag
- att utveckla elevhälsoarbetet

Grundsärskola

Grundsärskolan fortsätter att växa och under året har fokus legat på att få fram ytterligare platser utöver de som startade på Ulleviskolan under tidig vår. I augusti startade en ny enhet upp på Bäckskolan för låg- och mellanstadiet i enlighet med nämndens beslut. Ytterligare platser för årskurs 7-9 har skapats på Ekholmsskolan från och med augusti. Det är en stor utmaning att få behörig personal inom sarskolan vilket medför brister i likvärdigheten. Det är fortfarande en utmaning med lokaler och en svårighet att prognostisera elevantalet.

Elevhälsoarbete

Arbetet med att stärka elevhälsoarbetet för att öka likvärdigheten och för att säkra att alla elevhälsans kompetenser finns tillgängliga i adekvat omfattning på alla skolor har fortsatt under året. Inom vissa yrkeskategorier finns det dock en stor brist vilket medför svårigheter med att rekrytera. Kompetensutvecklingen har stärkts för elevhälsopersonalen och samordnare finns för respektive yrkesgrupp. En särskild insats för att öka skolnärvaron har pågått under året. Rutin och stödmaterial har implementeras under hösten och en gemensam kompetensutvecklingsinsats för elevhälsopersonal och rektorer har genomförts genom en heldag med fokus på skolornas närvaroarbete. Ytterligare en kompetensutvecklingsinsats med fokus på elevhälsans legala ramar har genomförts.

Förväntad utveckling

Verksamheten förväntas genomföras enligt plan men anpassas kontinuerligt utifrån pandemins påverkan.

Fler elever i grundsärskolan påverkar nämndens ekonomi i förhållande till budget. Fler barn i grundsärskolan innebär också ökade lokalkostnader för att kunna anpassa de lokaler som sarskolan behöver för att klara sitt uppdrag. Även kostnader för skolskjuts för dessa elever medför ökade kostnader.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Verksamhetens nettokostnader	3 576 540	3 585 561	9 021	3 450 025
varav kommunala enheter	1 648	0	-1 648	124
Investeringar, netto	16 702	24 400	7 698	12 759

Kommentar

Resultatet 2021 visar ett överskott på ca 9 miljoner kronor. Nämndens anslagsdel visar ett överskott på 10,7 miljoner kronor och är framförallt kopplat till grundskolan där det har varit färre antal elever under året än budgeterat.

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2017	2018	2019	2020	2021
Antal barn i förskolan	8 225	8 211	8 465	8 414	8 344
Antal barn i pedagogisk omsorg	144	142	136	122	86
Antal elever i förskoleklass/grundskolan	17 916	18 369	18 556	18 790	18 997
Antal elever i grundsärskolan	151	158	172	204	243
Antal barn i fritidshem	6 542	6 564	7 134	7 103	7 109
Antal barn i öppen fritidsverksamhet	1 275	1 327	381	403	511

Kommentar

Uppgifterna i tabellerna gäller både kommunala och fristående verksamheter. För 2017 och 2018 redovisas barn och elevvolymerna per den 15/10, för åren 2019-2021 redovisas medelvärden för antal barn/elever per den 15 varje månad under året.

Barn skrivs in i förskolan under årets alla månader, men en stor andel slutar samtidigt under sommaren därför lägre antal inskrivna barn i förskolan i augusti. De högsta antalet inskrivna barn finns i april och maj årligen.

Andelen elever i grundsärskolan ökar. Dessa elever behöver särskilda resurser i form av kompetent personal och lokaler utifrån sina behov. I de lägre åldrarna är de flesta även inskrivna i fritidshem.

Antalet barn i fritidshem och öppen fritidsverksamhet är som högst i september och oktober för att sedan minska i antal. Nedgången av antalet barn i öppen fritidsverksamhet mellan 2018 och 2019 beror på att kommunal verksamhet numera erbjuder fritidshem istället för öppen fritidsverksamhet. Uppgången för öppen fritidsverksamhet det senaste året beror på att flera nya verksamheter öppnats, bland annat Sportis.

Personal

Personal	2017	2018	2019	2020	2021
Antal tillsvidareanställda	I.U.	3 805	4 592	4 610	4 684
Total sjukfrånvaro	I.U.	6,4	6,7	9,3	8,7
Personalavgångar externt	I.U.	6,9	6,7	5,1	4,6

Kommentar

Sjukfrånvaron under aktuell period bedöms ha påverkats negativt av den pågående pandemin. Strikta riktlinjer kring att sjukanmäla sig och stanna hemma även vid milda symptom, bör ha påverkat resultatet. Vidare har inplanerade förebyggande arbetsmiljöinsatser bland annat inom området organisatorisk och social arbetsmiljö ställts in eller skjutits fram på grund av ökad arbetsbelastning samt att arbete i fysiska grupper inte varit möjligt.

Förändringar i Allmänna bestämmelser (AB) från och med 1 oktober 2021 där antal dagar innan konvertering, visstidsanställning övergår till tillsvidareanställning, ändrats från 720 till 548 ledde till ett ökat antal tillsvidareanställda under slutet av året.

Händelser av väsentlig betydelse

Barn- och ungdomsnämndens beslut, Dnr BOU 2021-105, om ökade antal skolplatser för årskurs 7-9 resulterade i att upp till 350 elevplatser förbereds för vid Anders Ljungstedts gymnasium, med start hösten 2022. Organisationen vid Anders Ljungstedts gymnasium kommer att benämnas Kungsbergsskolan 7-9 och hela verksamheten planeras kunna flytta till nya lokaler i sin helhet när dessa står klara till hösten 2026. Detaljplanen innehållande 7-9 skola, benämnd Kungsbergsskolan 7-9, för 900 grundskoleelever och 75 grundsärskoleelever har vunnit laga kraft och Lejonfastigheter har meddelat att byggnationen följer tidplan och skolan planeras stå klar till hösten 2026.

Skäggetorpsskolan i Linköping har avvecklats i och med att läsåret 20/21 tog slut. Alla överlämningar av elever till mottagande skolor har slutförts och dokumentationen har överlämnats. Lärare som arbetade på Skäggetorpsskolan har fått nya placeringar. Från och med 1 juli har Skäggetorpsskolan blivit en ny låg- och mellanstadieskola, Ulleviskolan. På Ulleviskolan finns också grundsärskola.

I augusti startade en ny grundsärskola på Bäcksolan. Ytterligare platser för grundsärskolan årskurs 7-9 har skapats på Ekholmsskolan med start i augusti.

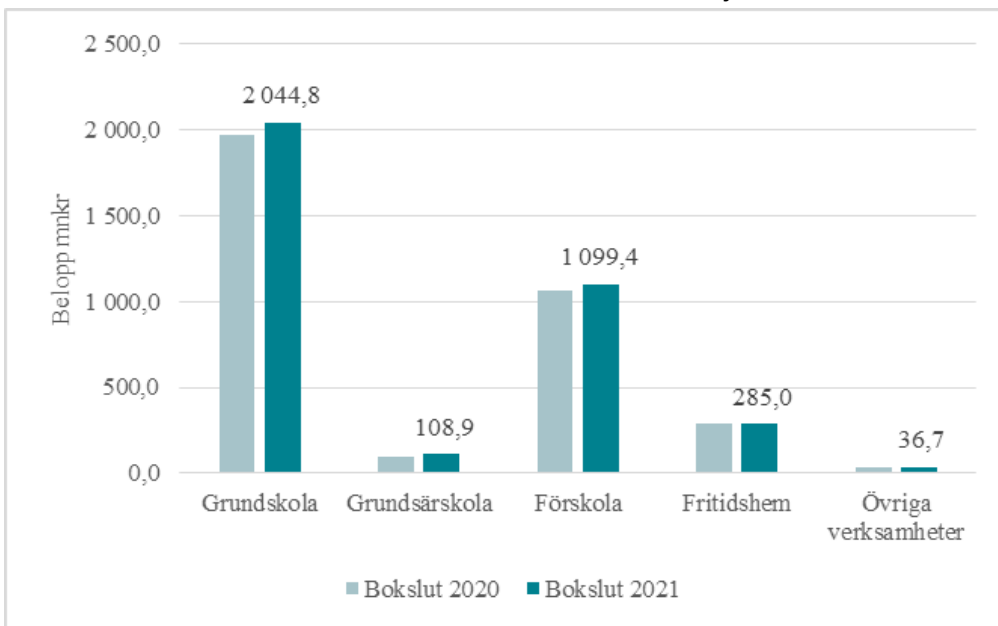
Kostnader med anledning av pandemin omfattar bland annat extra lunchkostnader för några högstadieskolor. Extra lokalkostnader för högstadiet på en skola och interna lösningar för att minska smittspridning.

Upprepade händelser av våldsam karaktär och ökad hotbild i samhället har påverkat och fortsätter påverka förskolor och skolor i de utsatta områdena.

Förändrat statsbidrag för förskolan har haft påverkan på verksamheten under hösten 2021, anpassningar har genomförts för att organisationen ska möta de ekonomiska förutsättningarna. Förändringarna i verksamheten beror inte enbart på statsbidragen utan påverkas även av minskat barnantal samt pågående arbete med bemanningsplanering, där det är av vikt att kompetens finns där den behövs. Det har under hösten varit oro i delar av verksamheten och arbete har genomförts för att skapa trygghet och arbetsro. Förskolan har utmaningar i att bemanna utifrån behov och det är fortsatt behov av att arbeta med bemanningsplanering och organisation.

Ekonomi

Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2021 jämfört med bokslut 2020

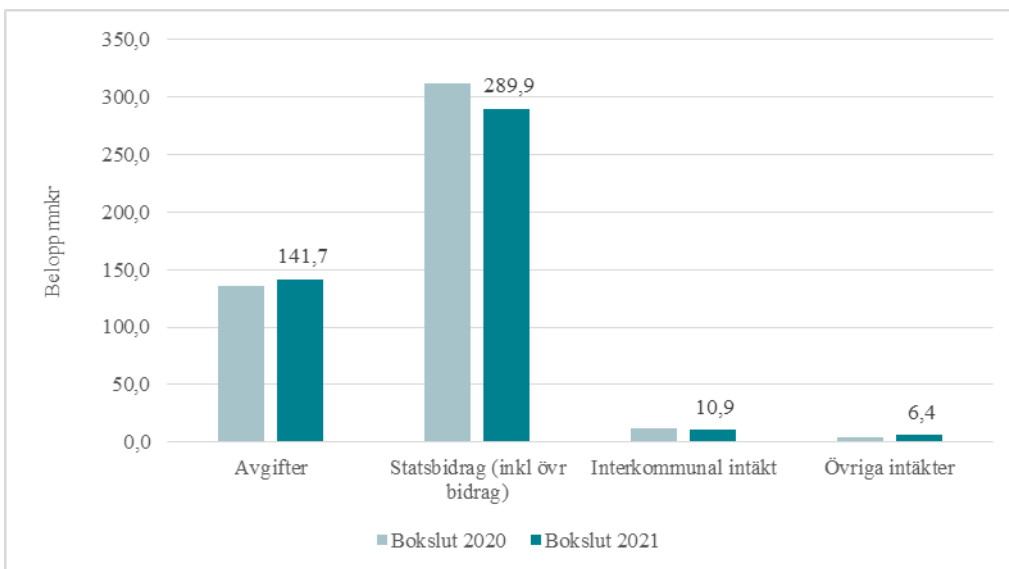

Analys och kommentar

Förändringen mellan åren består till största del av pris- och lönejustering samt demografiska förändringar för verksamheterna.

Nämndens intäkter och kostnader 2021 jämfört med 2020

Intäkter

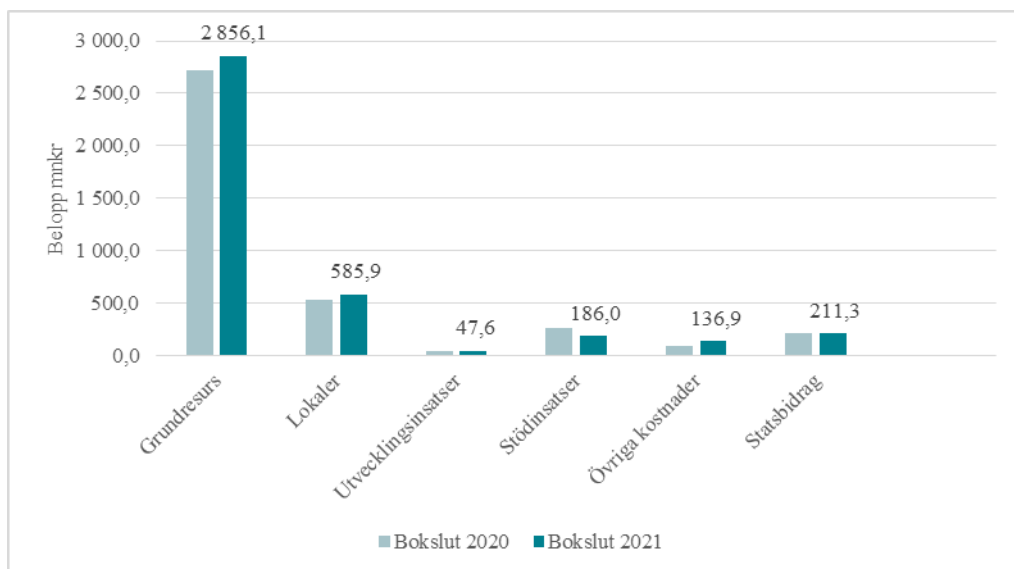

Analys och kommentar

Förändring av statsbidrag från Skolverket mellan åren beror på att statsbidraget för mindre barngrupper har minskat under 2021.

Kostnader

Analys och kommentar

Förändring av kostnader för grundresurser mellan åren beror på att det framförallt varit fler elever inom grundsärskolan under 2021.

Ekonomiska tabeller

Resultat 31 december 2021

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse	Bokslut 2020
Barn- och ungdomsnämnden	1 721	2 798	1 077	1 880
Grundskola	2 044 789	2 068 533	23 744	1 973 318
Grundsärskola	108 952	98 567	-10 385	97 785
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	1 099 401	1 099 958	557	1 062 130
Fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	285 014	281 119	-3 895	285 425
Utbildningsförvaltning	35 015	34 586	-429	29 362
Summa nettokostnader, tkr	3 574 892	3 585 561	10 669	3 449 900
Resultat nämndens kommunala enheter	1 648	0	-1 648	124
Summa nettokostnader, tkr, inkl. kommunala enheter	3 576 540	3 585 561	9 021	3 450 024
<i>varav kostnader</i>	<i>4 042 587</i>	<i>3 997 692</i>	<i>-44 894</i>	<i>3 919 352</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-466 047</i>	<i>-412 131</i>	<i>53 915</i>	<i>-469 328</i>

Analys och kommentar

Nämndens anslagsdel är den ekonomiska ram som barn- och ungdomsnämnden har tilldelats av kommunfullmäktige. I nämndens anslagsdel finns till största delen budgeterade medel för ersättning till utförare inom nämndens olika verksamheter förskola, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Barn och ungdomsnämndens ram är för året 3 585 561 tkr.

De kommunala enheterna är utförare av verksamhet och får ersättning av nämnden för att utföra sina uppdrag. Ersättningen är till största delen ersättning per elev eller barn. De kommunala enheterna budgeterar nollresultat varje år.

Helårsresultatet för hela barn- och ungdomsnämndens ansvarsområde visar sammantaget ett överskott på 9,0 miljoner kronor där enheterna står för ett underskott på 1,6 miljoner kronor och nämndens anslagsdel står för ett överskott på 10,7 miljoner kronor.

Nämndens anslagsdel visar ett överskott på 10,7 miljoner kronor och är framförallt kopplat till grundskolan där det har varit färre antal elever under året än budgeterat. Kostnaderna för grundsärskolan har däremot varit högre än budgeterat då elevantalet har varit fler än budgeterat. Även i förskole- och fritidshemsverksamheten har det varit fler barn och

elever inskrivna än budgeterat. Jämfört med prognosen per 31 oktober är avvikelsen en förändring på 12,3 miljoner kronor vilket framförallt är hänförligt till ett lägre elevantal i grundskolan än vad prognosen tagit hänsyn till.

De kommunala enheterna inom grundskola, grundsärskola och fritidshem visar sammantaget ett överskott på 6,1 miljoner kronor som främst beror på att verksamheten för fokusbibliotek och resursskolorna inte hunnit utökas enligt plan. Under 2022 kommer antalet nya platser i resursskolorna vara utökat och nya fokusbibliotek etablerade enligt plan. Jämfört med prognosen per 31 oktober är avvikelsen en förändring på 6,4 miljoner kronor vilket bl.a. är hänförligt till att flera enheter har haft lägre personalkostnader både p.g.a. frånvaro och vakanser. Särskolorna lämnade ett mindre underskott än prognosen i oktober eftersom personalkostnaden blev lägre då det funnits svårigheter att rekrytera behörig personal.

De kommunala enheterna inom förskoleverksamheten visar sammantaget ett underskott på 7,7 miljoner kronor som främst beror på det minskade statsbidraget för mindre barngrupper där förutsättningarna för tilldelning av statsbidrag har förändrats under året. Sammanlagt har förskolorna fått 25 miljoner kronor lägre i statsbidrag för hösten 2021 jämfört med våren 2021. Åtgärder har gjorts och pågår för att anpassa verksamheten efter de nya ekonomiska förutsättningarna. Svårigheter har funnits i att anpassa bemanning efter aktuell intäktsnivå. Jämfört med prognosen per 31 oktober är resultatet en förändring på 5,5 miljoner kronor vilket beror på att åtgärder som gjorts under året har gett en större påverkan än prognostiserat under året.

Investeringar

Investeringar	Varav årets investeringar		
	Budget 2021	Utfall 2021 netto- investeringar	Budget- avvikelse
Belopp tkr			
Grundskola inkl. fritidshem	16 095	12 560	3 535
Grundsärskola	2 295	1 676	619
Förskola och annan pedagogisk verksamhet	6 010	2 466	3 544
Summa projekt	24 400	16 702	7 698

Analys och kommentar

En investering är ett inköp som uppgår till ett prisbasbelopp eller mer och har en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Barn- och ungdomsnämndens investeringsram används för inköp av inventarier samt till maskiner/utrustning som används i undervisning. I nämndens investeringsram finns en särskild budget för nya barn- och elevplatser. Nya platser för grundsärskoleelever har tillkommit på bland annat Ulleviskolan och Bäcksolan. I och med omstruktureringen av Skäggetorpsskolorna har ytterligare investeringsmedel behövt tas i anspråk i grundskolan. En utökning av fokusbibliotek genomförs i några områden och nya grundskoleplatser har tillkommit i bland annat Tokarp. Försenade projekt i T1-området, Tornhagen, Vikingstad och på Arenaskolan gör att investeringsramen ej utnyttjas till fullo under 2021.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning med prognos

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet ”Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal”. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Fler resultat redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Målområde Medborgare

Maximalt lärande. Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling

delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnås under helår 2021. Bedömningen baseras på att tillgängliga indikatorer, övriga resultat och aktiviteter till viss del visar positiv utveckling. Nedan anges ett urval resultat som har bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Hög kunskap med skolor i framkant:

- Insynsbesök i förskolan startade igen under hösten efter ett uppehåll under pandemin. Insynsbesöken görs fortsättningsvis inom de kommunala förskolorna i syfte att höja kvaliteten på utbildningens arbete inom läroplanens områden. Dessa insynsbesök är en del i förskolornas systematiska kvalitetsarbete.
- Förskolans arbete med förväntade effekter på varje barns lärande har fortsatt inom ramen för arbetet skolutveckling från mitten, SFM. Under 2021 har rektorer med ledningsgrupper haft fortbildning för att stärka arbetet med undervisningsförbättring. Rektorer har tillsammans med sina ledningsgrupper arbetat målmedvetet för att ge personalen stöd i arbetet för att förbättra undervisningen och se förväntade resultat. Tydliga strukturer, mötesforum och rutiner finns på plats för att arbetet ska utvecklas. Insikten av att arbeta mer långsiktigt och vara mer uthålliga i sitt arbete har varit tydliga i rektorernas reflektioner. Detta resulterade i att i stort sett alla valde att fördjupa sina målformuleringar inför läsåret 21/22 istället för att formulera nya. Den stora utmaningen i arbetet är likvärdigheten dels mellan förskolor men även inom förskolor. Det är viktigt att det arbete som är påbörjat och börjat ge effekt och resultat fortsätter. Generellt sett behöver analysarbetet inför målformuleringar och undervisningsförbättringar utvecklas. Man kommer arbeta vidare med att följa upp förväntade effekter, undervisningsförbättring samt effekter på barnens lärande.
- Skolutvecklingsmodellen Skolutveckling från mitten, SFM har pågått i tre år i grundskolan. Syftet är att utveckla utbildningen och öka måluppfyllelsen. Delar som ingår är verksamhetsuppföljningar och strategiskt arbete på varje skola med ledningsgrupp och ledande lärare samt gemensamma träffar med erfarenhetsutbyte. Under läsåret 2020/21 togs det tredje steget med fokus på det förväntade resultatet, både på individ- och skolnivå. För exempelvis åk 7-9 har det förväntade resultatet varit att 85 % av eleverna ska bli behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, vilket också har nåtts. Skolorna har lyft fram i sina analyser att exempelvis de som tydligt har arbetat fram strukturer för hur processerna för Förväntat resultat ska ske och gett stöd för detta tycker sig ha fått ett utfall med positiva effekter. De skolor som systematiskt följer processerna märker att de tydligare når ut till alla klassrum och pedagoger. Fortsättningsvis behöver dock processer i form av analys, justeringar av undervisning, professionellt lärande och systematiskt uppföljning stärkas. Övriga framgångsfaktorer enligt skolorna är tillgången till heltidsmentorer samt vikten av ett väl fungerande elevhälsoteam på skolan. Under läsåret 21/22 fortsätter arbetet med att utveckla samplanering inom olika ämnen för en likvärdig utbildning, men även fortsatt fokus på matematikundervisningen där behovet fortsatt är stort.
- Under läsåret pågår flera olika utvecklingsarbeten i matematik. Exempelvis så har ett screeningmaterial för årskurs 4 och 7 tagits fram och stödjande arbete för att strukturera matematikundervisningen på ett sätt som bättre gynnar elevers matematikinlärning i F-6. Det pågår ett riktat arbete med fokus på matematikresultaten på de skolor som idag har de största socioekonomiska utmaningarna, tillika de lägsta resultaten. Under hösten startade en satsning för lärare i förskoleklass med en heldag med inriktning mot matematik och den kommer att följas upp med träffar för alla förskoleklasslärare under våren 2022. Detta arbete stöds av förvaltningens lektor i matematik.
- Inom fritidshemmet har förändringsarbetet att öka samverkan mellan skola och fritidshem fortsatt då det är en faktor som bidrar till högre måluppfyllelse. Inom ramen för IFOUS och SFM har arbetet med en undervisning som leder till ökat lärande fördjupats. Att arbeta med Förväntad effekt på lärandet har börjat implementeras och fritidshemmets ledande lärare har blivit en del av SFM. Deras nätverk har använts för att förstärka utvecklingen av undervisningen, delge goda exempel och för att kunna arbeta mer strategiskt långsiktigt.
- Inom skolområde 7-9 har spridningen av resultaten i engelska uppmärksammats som en utmaning att arbeta vidare med vid sidan om matematikämnet, som fortfarande är den största utmaningen när det gäller arbetet med att nå fler elever till gymnasiebehörighet. Ett stort pågående arbete är att öka kompetensen i arbetet med

flerspråkiga elever på alla 7-9 skolor. Här har en förstäljare med särskilt uppdrag och med lång erfarenhet från arbete med flerspråkiga elever arbetat med samtliga skolor.

- Skolorna 7-9 har fortsatt att arbeta med att stärka elevernas förutsättningar. De har startat en pilot som handlar om psykisk ohälsa och att undanröja hinder för lärande i och med förändrade levnadsvanor tillsammans med Karolinska institutet.
- Det nationella proven i årskurs 3 har genomförts i matematik och svenska/SVA. Proven genomfördes inte under föregående läsår på grund av pandemin. I jämförelse med förra gången som de nationella proven genomfördes (vt 2019) har resultaten för andelen elever som klarat alla delprov sjunkit - oavsett vilken grupp som studeras. Flickorna står för nedgången. Andelen elever som har klarat alla delprov i matematik är 58 %. Det är mycket stor skillnad mellan skolorna när det gäller andelen elever som har klarat samtliga delprov, mellan 6-96 %. Gällande svenska/SVA har 66 % av eleverna klarat alla delprov.
- I årskurs 6 har inga nationella prov genomförts under läsåret. Betygspoängen i matematik och SVA har sjunkit något. Det är under vt 21 190 elever (av totalt 1500 elever) som ej nått godkänt betyg i matematik. Knappt hälften av eleverna har svenska som modersmål. Däremot har betygspoängen i engelska höjts. Ämnet engelska är ett av de ämnen som har den högsta andelen av elever med höga betyg.
- Betygen i årskurs 9 har höjts, vilket har inneburit att både meritvärde och behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram har ökat. En trend kan ses av att elever med höga betyg har fått ännu högre betyg. Dock har även de lägsta meritvärdena ökat över tid. Behörigheten till yrkesprogram har höjts. Av totalt 1382 elever är det 212 som inte är godkända till ett yrkesprogram på gymnasiet, knappt hälften av eleverna har svenska som modersmål. Flest elever (75 st) saknar godkända betyg i både matematik, engelska och svenska/SVA. Hälften av de obehöriga eleverna har dock ett mycket lågt meritvärde, varför det framstår som viktigt att fortsatt stötta elever så att de erhåller godkända betyg i de ämnen som krävs för gymnasiebehörighet. Samtliga elever följs upp på såväl skol- som individnivå.
- Trots att meritvärdet för flickor har ökat kraftigt vt 21 så har inte behörigheten ökat mer än 0,1 procentenhet det vill säga oförändrat. Det innebär att motsvarande andel flickor är obehöriga till gymnasiet som förra året, trots att en grupp flickor, utifrån meritvärdet, har gått ut grundskolan med toppbetyg.
- Flera skolor har förändringar i meritvärdet jämfört med föregående år. Skolorna har analyserat resultaten och vidtagit åtgärder.
- Andelen nyanlända/asylsökande elever är lägre i år än tidigare år (72 elever av totalt 1382, det vill säga 5%).
- Frånvaron har ökat under våren i jämförelse med våren 2019. På grund av pandemin är det svårt att, i dagsläget, dra slutsatser och jämförelser med tidigare år.
- Ett arbete för att stärka elevnärvaron har pågått under året. Exempelvis har ett stödmaterial och rutin för att främja skolnärvaro arbetats fram och implementerats under hösten, en elevhälsokonferens med fokus på elevnärvaro har hållits och en föreläsning för skolpersonal om grundläggande kunskaper om skolfrånvaro är framtagen.
- Piloten med att utveckla modeller för heltidsmentorerna på 7-9- skolor har utvärderats med gott resultat, exempelvis upplever lärarna att de får mer tid för sitt kärnuppdrag samt att det uppstår färre konflikter och en snabbare en konflikthantering. Under våren 2021 har majoriteten av högstadieskolorna haft tillgång till heltidsmentorerna.
- Alla grundsärskolor har fokuserat arbetet på kunskapsuppföljning och utveckling av undervisningen för att eleverna ska nå så långt som möjligt. Det har skett ett tydligt skifte från omsorgsfokus till kunskapsfokus.

Likvärdiga möjligheter. Förskola/skola är likvärdig där varje barn/elev har möjlighet att lyckas

delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått under helår 2021. Bedömningen baseras på att tillgängliga indikatorer, övriga resultat och aktiviteter till viss del visar positiv utveckling. Nedan anges ett urval resultat som har bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Hög kunskap med skolor i framkant:

- Förskolan har under 2021 haft statsbidrag för mindre barngrupper. De förskolor som haft del av statsbidraget har arbetat i mindre barngrupper stor del av dagen och då man haft en ökad personaltäthet. Att arbeta i mindre grupper är ett sätt att anpassa utbildning och undervisningen efter varje barns behov.
- Antalet barn som finns inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg är färre 1 september 2021 än samma tid 2020 detta på grund av ett sjunkande barnantal i kommunen. I siffror från nov 2021 framgår att antal barn som inte är inskrivna i förskolan och pedagogisk omsorg är total 10%. I de socioekonomiskt utsatta områdena är denna siffra 14%. Medel från statsbidraget Bättre språkutveckling i förskolan avsätts för att öka andelen inskrivna barn i förskolan i socioekonomiskt utsatta områden.
- Det är fortsatt mycket stora skillnader i betyg i årskurs 6 för elever boende i socialt utsatta områden och övriga områden. Antalet elever som helt saknar betyg i årskurs 6 har ökat för både vt 2020 och 2021 jämfört med 2019.

- Andelen elever i årskurs 9 med mycket höga betyg ökar över tid. Meritvärdesfördelningen visar att en ytterligare förskjutning av fler elever med mycket höga meritvärden har skett till vårterminen 2021 dock har även de lägsta meritvärdena ökat. Liksom tidigare år har flickor högre meritvärden än pojkar.
- Det är fortfarande skillnad i behörighet och meritvärde i årskurs 9 mellan elever boende i socioekonomiskt utsatta områden och elever i övriga områden. Trenden med ökad spridning mellan eleverna består. Nedläggningen av Skäggetorpsskolan inför läsåret 2021/22 kommer att följas av följeforskare från Örebro universitet för att fånga eventuella förändringar i målpuppfyllelse.
- Antalet elever som inte når yrkesbehörighet för att de inte har godkänt i matematik, engelska och svenska/Svenska som andraspråk är färre än tidigare år men de utgör fortfarande den näst största gruppen. Uppdelat på kön visar kartläggningen att obehöriga pojkar inte når betyg E i alla tre ämnen (ma, eng, sv/sva) medan det för flickor är främst matematik där de inte når betyget E.
- Skäggetorpsskolan i Linköping har avvecklats i och med att läsåret 20/21 tog slut. Alla överlämningar av elever har slutförts och dokumentationen har överlämnats till mottagande skolor. Den uppföljning som förvaltningen har gjort med eleverna under hösten 2021 visar att eleverna upplevde läsåret 20/21 som normalt. Att bibehålla normalitet på skolan var en medveten strävan för att inte störa elevernas inlärningsprocess och skapa osäkerhet och oro. Vad gäller elevernas skolstart är upplevelsen övervägande positiv. För några elever, som tidigare har haft problem med frånvaron, har frånvaron dock ökat.
- Arbetet med att stärka elevhälsoarbetet för att öka likvärdigheten och för att säkra att alla elevhälsans kompetenser finns tillgängliga i adekvat omfattning på alla skolor har fortsatt under året. Inom vissa yrkeskategorier finns det dock en stor brist vilket medför svårigheter med att rekrytera. Kompetensutvecklingen har stärkts för elevhälsopersonalen och samordnare finns för respektive yrkesgrupp.
- Arbetet med att utveckla och ta fram rutiner och arbetsmetoder för att öka trygghet och likvärdighet har fortsatt. Under året har bla en samverkansöverenskommelse med barn- och ungdomspsykiatri, BUP, tagits fram, stödmaterial för samordnad individuellt plan, SIP, till skolorna och funktionsbeskrivningar för elevhälsopersonal. Kommunen har fått del av ett statsbidrag för personalförstärkning inom elevhälsan framför allt har medel gått till att förstärka med specialpedagoger och speciallärare.
- Statsbidraget för likvärdig skola syftar till att öka likvärdigheten. Bidraget har tilldelats skolor med hög andel elever som prognostiseras att inte nå målen. Framförallt har detta inneburit fler lärare på dessa skolor men även andra insatser har genomförts. Delar av bidraget har gått till fler lärare i de lägre årskurserna samt till förstärkning av elevhälsoarbetet.
- Nämnden har även fattat beslut att rekvirera ett statsbidrag för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden. Några av insatserna som startats upp inom ramen för statsbidraget är anställning av personal som kan avlasta lärare i det administrativa arbetet, kompetensutveckling i form av litteratur och handledning av personal kring NPF och socialt samspel samt planer på samarbete med Linköpings universitet när det gäller stöd i det systematiskt kvalitetsarbete och en nulägesanalys av skolornas utmaningar.
- Nämnden beslutade under våren att starta flexgrupper för de elever i förskoleklass som har ett omfattande stödbehov för att de ska kunna fullfölja sin skolplikt. Tidigare har barn med dessa behov beviljats uppskjuten skolplikt för att därefter gå vidare till grundskolan. I och med höstterminens början startade dessa grupper upp på Bäckskolan, Ulleviskolan och Vallastadens skola. 14 st elever var inskrivna vid årets slut vilket stämmer överens med det uppskattade behovet inför läsåret.
- Barn- och ungdomsnämndens satsningar med hjälp av de statliga så kallade välfärdsmiljonerna har fokus på tre områden:
  - I maj 2021 startades projektet "Språkutvecklande förskola" (finansieras inom välfärdsmiljonerna). Under hösten 2021 har alla Linköpings kommunala förskolor fått besök av observatörer i form av logoped och specialpedagoger under en dag. Syftet med besöken har varit att observera de metoder och strategier personalen idag använder för att arbeta språkutvecklande. Observatörerna har utifrån besöket gjort en kartläggning av förskolans arbete där man tittat på interaktion och samspel, språkutvecklande arbetssätt, tillgänglig språkmiljö samt flerspråkighet och interkulturellt förhållningssätt. Efter att man besökt biträdande rektors samtliga förskolor har man bjudit in till en återkoppling. Utifrån pågående sammanfattning och analys kommer sedan beslut fattas om hur det fortsatta arbetet för att öka kvaliteten i undervisningen kring språkutveckling för flerspråkiga barn i förskolan kommer att utformas. Arbetet med riktade insatser kommer pågå under 2022.
  - Barn- och ungdomsnämnden har beslutat att resursskolorna utökar sin verksamhet med ytterligare 10 elevplatser. Behovet av platser har ökat och resursskolorna har idag inte möjlighet att ta emot de elever som ansöker och där resursskolan skulle vara en relevant placering. Nämnden har även beslutat att ökning av platser i särskilda övergripande undervisningsgrupper möjliggörs samt att korttidsskolan Bryggan ges utökad uppdrag gällande elever i behov av särskilt stöd som återvänder från HVB-hem och SIS-hem.
  - Uppdraget att utveckla stöd till särskilt begåvade elever har fortsatt under 2021. UAF har tillsammans med Karlstads universitet utarbetat en seminarieserie vilken startade i september 2021. Deltagarna

kommer från majoriteten av de kommunala grundskolorna och från två fristående grundskolor. En samordnare på den centrala elevhälsan har anställts för att följa och stötta i detta utvecklingsarbete. I slutet av 2021 beslutade barn- och ungdomsnämnden att ingå ett idéburet offentligt partnerskap med föreningen Mentorskap för särbegåvade för att möjliggöra att skapa meningsfullhet och tillhörighet genom mötesplatser utanför skoldagen för särskilt begåvade barn och ungdomar. Mötesplatserna startar i januari 2022.

Lust och engagemang Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande

delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått under helår 2021. Bedömningen baseras på att tillgängliga indikatorer och aktiviteter till viss del visar positiv utveckling. Nedan anges ett urval resultat som har bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Hög kunskap med skolor i framkant:

- Under läsåret har ett utvecklingsarbete genomförts gällande uppdraget att revidera elev- och föräldraenkäter som genomförs årligen inom förskola, förskoleklass och grundskola, den så kallade attitydundersökningen. Enkäten fångar bland annat elevernas uppfattning om arbetsklimat och trygghet på förskolan/skolan. En pilot har genomförts på en förskola och en grundskola. Under hösten genomfördes den nya elev- och föräldraenkäten, attitydundersökningen, och det pågår en analys och planering för fortsatta insatser på enhetsnivå. Utifrån det kommer en analys genomföras för helheten.
- Svarsfrekvensen på den nya attitydundersökningen varierade mellan de olika verksamheterna. 78% av eleverna i grundskolan årskurs 1-9 har svarat, 45% av eleverna som går på fritidshem och 41% av vårdnadshavarna i förskolan. Enbart 7% av fritidshemmen kom upp i önskad svarsfrekvens och 20% av förskolorna, inklusive fristående.
- Den regionala elevenkäten "Om mig" som genomförs av elever i årskurs 8 visar ett fortsatt behov av att arbeta med hälsofrågor på skolorna. Elevernas uppfattning om sin hälsa skiljer sig mellan kön. 81 % av pojkarna och 68 % av flickorna uppfattar att deras hälsa är bra eller mycket bra. 39% av eleverna i åk 8 känner sig ofta stressade och antalet elever som ofta känner sig glada i skolan har över tid minskat.

Målområde Ekonomi

Kostnadseffektivt lokalutnyttjande

uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått. Bedömningen baseras på att lokalernas kostnad är 16,4 % av den totala kostnaden. Nedan anges ett urval resultat som har bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet kostnadseffektiv verksamhet:

- Utbildningsförvaltningens arbete med förskolors och skolors kapacitet och arbetet med att anpassa platskapacitet utifrån behov av platser medför ett kostnadseffektivt lokalutnyttjande
- Utbildningsförvaltningens samordning av barn- och ungdoms-, bildnings- samt kultur och fritidsnämndens gemensamma lokalbehov skapar förutsättningar för ett kostnadseffektivt lokalutnyttjande.

Hög avtalstrohet

delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått under året. Bedömningen baseras på att 69 % av inköpen skett via kommunens e-handel och att det är lägre än föregående år. Kommunens mål är 95 %. Enheterna följer till största del kommunens inköpspolicy och regler. Nedan anges ett urval aktiviteter som har bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet kostnadseffektiv verksamhet:

- Kurser och information har utförts och kommer att fortsätta genomföras.
- Rapporter har tagits fram som visar statistik över e-handeln och leverantörstrohet.
- Genomgång och uppföljning av Eurocard-inköp.
- Genomgång och uppföljning av inköp utan avtal.

God ekonomisk styrning

uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått. Bedömningen baseras på att avvikelsen mot budget är 0,25 % och att prognosernas träffsäkerhet gått i rätt riktning, om än med viss avvikelse jämfört med årets resultat. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet hållbar ekonomi:

- Övergången till att arbeta med att rapportera prognoser månadsvis till nämnden har inneburit att prognosarbetet har blivit mer träffsäkert
- Ekonomi i balans. Avvikelsen mot budgeten är 0,25 %.

Nedan anges de avvikelser som kan ses inom aktiviteterna i verksamhetsplanen:

- Planerad utbildning för budgetansvariga chefer har inte genomförts under 2021 utan blivit uppskjutet till 2022.

Målområde Verksamhet

Effektiv organisation med goda resultat

delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2021. Bedömningen baseras på nämndindikatorer samt aktiviteter från verksamhetsplanen. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Effektiv organisation med goda resultat:

- Implementeringsarbetet med de nya verksamhetssystemen har fortsatt under året. Införandet av ett nytt barn- och elevregister (IST Admin), lärplattform (Unikum/Infomentor), närvarorapportering (Skola24) och övergången till Google Workspace innebär ett förändrat arbetssätt. Implementeringstakten har skiljts sig mellan skolor och inom skolor. Projektet har nu övergått i linjeverksamhet.
- Antalet inskrivna elever i fritidshem per legitimerad lärare i fritidshem skiljer på marginalen från föregående år. Det är fortsatt svårt för skolor att rekrytera behöriga lärare i fritidshem.
- Antalet inskrivna barn i förskola per legitimerad förskollärare har minskat jämfört med föregående år, det är en utmaning att andel förskollärare skiljer mellan rektorsområden. Fortsatt finns svårigheter med att rekrytera förskollärare.

Målområde Medarbetare

Goda arbetsplatser

delvis uppnått

Uppföljningen per den siste december visar att nämndmålet bedöms ha delvis uppnåtts vid helår 2021. Bedömningen baseras på att målet för sjukfrånvaro inte uppnås men målet när det gäller heltidsanställningar uppnås. Sjukfrånvaron tros ha påverkats av pågående pandemi där medarbetare ska vara hemma vid minsta symtom på sjukdom. En svag nedgång i sjukfrånvaro kan ses jämfört med förra året vilket kan bero på vaccination. Målet uppnås när det gäller heltidsanställningar och BOU ligger väl till när det gäller andelen heltidsanställningar som fortsätter att öka. Bedömningen baseras på statistik från personalsystem.

Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet

- Införande av heltidsanställningar har fortsatt enligt plan och ligger på en hög nivå.
- Uppföljning och utveckling av bemanningsstöd i skolan pågår

Nedan anges några exempel på övriga aktiviteter som bidragit till måluppfyllelse:

- Rutin och arbetssätt för kartläggning och åtgärder kopplat till långtidsfrånvaro är framtagen och implementerad.
- Bemanningsstöd och schemasystem i förskolan framtagen. Implementering fortsätter under våren 2022.

Nedan anges de avvikelser som kan ses inom aktiviteterna i verksamhetsplanen:

- Breddinförande av arbetssätt för stöd till chefer i social och organisatorisk arbetsmiljö och förebyggande arbetsmiljöarbete har pausats på grund av pandemi

- Rutin och arbetssätt för kartläggning och åtgärder kopplat till korttidsfrånvaro pausad på grund av pandemin.

Hållbart chef- och ledarskap

delvis uppnått

Uppföljningen per den siste december visar att nämndmålet bedöms ha delvis uppnåtts vid helår 2021. Bedömningen baseras på att pandemin har gjort att vissa aktiviteter måste skjutas upp men chefsindex ligger över målvärde. Hållbart medarbetarengagemang ligger något under målvärdet vilket kan ha påverkats av pandemin då .

Nedan anges några exempel på övriga aktiviteter som bidragit till måluppfyllelse:

- Fortsatt utvecklingsarbete med Skolutveckling från mitten
- Inom förskolan har utbildning för rektorer, biträdande rektorer och förste förskollärare genomförts där analysarbete varit huvudämne. Kompetensutveckling har även varit inom indirekt ledarskap för rektorer.
- För rektorer inom grundskolan har utbildning inom området *Disciplinära åtgärder* genomförts för att ge rektor verktyg i sitt ledarskap.

Nedan anges de avvikelser som kan ses inom aktiviteterna i verksamhetsplanen:

- Genomföra åtgärder i handlingsplan för att förbättra chefers förutsättningar har pausats på grund av pandemin
- Uppföljning av breddat rekryteringsstöd av förvaltningsgemensamt rekryteringscentrum för tjänster inom utbildningsverksamheten har inte genomförts under året. Uppskjutet till 2022

Nya vägar för kompetensförsörjning

ej uppnått

Uppföljningen per den sista december visar på att nämndmålet bedöms inte uppnås vid helår 2021. Bedömningen baseras på att målet avseende avgångsålder för pension har inte uppnåtts under året trots en marginell minskning. Målet för antal arbetsmarknadsplatser gäller för hela förvaltningen och har inte kunnat uppnås på grund av risk för ökad smittspridning.

Nedan anges några exempel på övriga aktiviteter som bidragit till måluppfyllelse:

- Anställning av nya yrkesroller i skola och förskola
- Påbörjat ny marknadsföringsstrategi för UAF som arbetsgivare.
- Användning av digitala lösningar har påskyndats av pandemin.
- Ny omgång uppdragsutbildning barnskötare till förskollärare i samarbete med Linköpings universitet

Nedan anges de avvikelser som kan ses inom aktiviteterna i verksamhetsplanen:

- Antalet platser med arbetsmarknadsanställningar i förvaltningens verksamheter har inte kunnat ökas på grund av pandemin.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2021 med plan för 2022-2024 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget som redovisats till kommunfullmäktige i november 2020 (KF 2020-12-08 § 303). I tabellen nedan redovisas aktuell status för de strategiska utvecklingsuppdragen som ska återrapporteras till kommunstyrelsen i särskild ordning.

Barn- och ungdomsnämnden har inga strategiska utvecklingsuppdrag som ska rapporteras i särskild ordning.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Planer och program

10-årig lokalförsörjningsplan

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan innehöll flertalet projekt för nybyggnation och en del moderniseringsprojekt. Av dessa är det flertalet som följer tidplanen och budget.

Beslut att starta upp Kungbergsskolan 7-9 i befintliga lokaler har minskat på det akuta behovet av platser för elever inom årskurs 7-9. Beslutet innebär högre hyreskostnader eftersom det även inkluderar anpassningar. I övrigt har även beslut tagits för att öka antalet elevplatser vid Kungbergsskolan F-6 med utökning av befintliga tillfälliga paviljonger. Även här innebär det högre hyreskostnader. Beslutet att skapa flera grundsärskoleplatser än tidigare planerat har gjort att planen inte har kunnat följas. Grundsärskolans elevantal är svårt att prognostisera. Detta beror till viss del på att beslut om placering inom grundsärskolan kommer tätt inpå terminsstart och att ett växande antal barn med särskilda behov flyttar in till Linköping.

Utöver ovan nämnda avvikelser finns det fördröjningar i projekt för att undvika trängsel på skolorna på grund av pandemin. Detta har påverkat planen och ekonomin.

Upphandlingsplan

Sammanfattning av IT-upphandlingar.

Bakgrunden till förseningarna i vissa IT-upphandlingar går att läsa under rubriken Objektplanen (IT-styrning).

System för hantering av elevhälsans uppdrag är försenad, planen är att upphandla ett nytt journalsystem och ett system för elevhälsans uppdrag under Q1 2022.

System för att hantera inlästa läromedel har inte genomförts under 2021. Behovet kommer utredas under 2022, för en eventuell upphandling till 2023.

System för kemikaliehantering har upphandlats under Q4 2021, detta system fanns inte med i den planerade upphandlingsplanen för 2021.

Internkontroll

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har under året, mot bakgrund av förändrade riktlinjer för kommunens internkontrollarbete, fortsatt sitt utvecklingsarbete. I syfte att nå likvärdighet i arbetssättet mellan nämnderna har gemensamma möten genomförts, både inom förvaltningen samt tillsammans med de politiskt utsedda representanterna. Arbetet har löpt enligt plan och avstämningsmöten med politiska internkontrollrepresentanter har genomförts vid ett antal tillfällen under året med återkoppling av pågående arbete samt planering inför internkontrollplan 2022. Arbetet med riskanalyser har utvecklats under året och en plan för fortsatt arbete med riskanalyser är förankrad med internkontrollrepresentanterna och samtliga berörda avdelningar på förvaltningen.

Granskning av effekten av reviderad resursfördelningsmodell för grundskolan samt granskning av hur rutin för barn med skyddade personuppgifter fungerar på förvaltningen kopplat till det nya barn- och elevregistret föreslås kvarstå till internkontrollplan 2022. Granskningen av effekten av den reviderade resursfördelningen för grundskolan har bedömts inte kunnat genomföras på grund av att det har varit för tidigt att utvärdera resursfördelningen samt ett val att inte belasta verksamheten för att få in svar i slutet av året. Kontrollmomentet kopplat till barn med skyddade personuppgifter har inte kunnat genomföras eftersom införandet av det nya barn- och elevregistret flyttats fram och inte införts förrän i mitten av december samt att rutiner kopplat till detta är under utarbetande.

Kontrollen om det finns diarieförd information om var elev utan skolplacering befinner sig visar brister. Rutinen för skolpliktsbevakning behöver bearbetas och implementeras på nytt. Rutin för anmälan av hög frånvaro 7 kap 19a § skollagen. Samverkan med andra aktörer, interna och externa, behöver utvecklas exempelvis med socialtjänsten.

Den nya rutinen för barnchecklista och barnkonsekvensanalys kom igång först under våren 2021. Kontrollen visar att rutinen inte har följts mer än till del under året och därför behövs ytterligare information om rutinen. Punkten föreslås kvarstå även 2022.

Kontrollen att granska och följa upp rutiner och processer för att elever som blir utsatta för brott och kränkningar ska få en trygg skolmiljö på sin skola visade att rutinerna för stöd till rektorer om misstanke vid brott och händelser inte var reviderade sedan 2012. Därefter har en reviderad rutin för misstanke om brott genomförts.

Internkontrollplanen gällande personal har även under 2021 påverkats av Covid -19 avseende rutiner för minskad sjukfrånvaro och att inga utlandsresor har genomförts.

Internkontrollen 2021 avseende ekonomi har inriktats på kontroll av inköp via kommunens E-handel, användning av Eurocard och inköp från leverantörer som kommunen inte har avtal med. Personal har fått information och har erbjudits kurser om upphandling och inköp och det har även införts en ny rutin som innebär en årlig underskrift av Eurocardinnehavare gällande kommunens regler.

Verksamhet som utförs av privat utförare

Antal barn som går i fristående förskolor och pedagogisk omsorg är ca. 21%. Barn- och ungdomsnämnden är genom skollagen skyldiga att utöva tillsyn av fristående förskolor samt har rätt till insyn i fristående grundskolor, grundsärskolor, förskoleklasser och fritidsverksamhet samt öppen fritidsverksamhet, öppen förskola och gällande omsorg på kvällar och nätter ska kommunen tillförsäkras insyn i verksamheten.

För uppföljningen av tillsyn finns separata dokumenterade planeringar. Tillsyn har genomförts, dock på distans under pandemin, enligt plan fristående förskolor, dock ej i enskild pedagogisk omsorg. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har genomfört tillsyn vid åtta fristående förskolor. Vid besöken har de riktlinjer som barn- och ungdomsnämnden fastställt utgjort underlag. Verksamheterna bedöms uppfylla de kvalitetskrav som gäller för förskoleverksamhet. Ägar- och ledningsprövning har under året genomförts på de fristående förskolor som haft tillsyn samt de fristående förskolor som haft förändringar i ägar- och ledningsstrukturen.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har genomfört insynsbesök vid fyra enskilt drivna öppna fritidsverksamheter. Vid besöken har de riktlinjer som barn- och ungdomsnämnden fastställt utgjort underlag. Verksamheterna bedöms uppfylla de kvalitetskrav som gäller för öppen fritidsverksamhet.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

Arbetet pågår enligt kompetensförsörjningsplanen och beslutade aktiviteter i verksamhetsplanen. Pandemin har dock bidragit till att åtgärder har behövt prioriteras ner till förmån för bemanning av verksamheterna. De åtgärder som vidtagits utifrån planen är bland annat ökat stöd i arbetsmiljöarbetet samt att nya yrkesgrupper har införts i syfte att underlätta och avlasta lärare i förskola, fritidshem och skola. Utvärdering av heltidsmentorernas arbete har genomförts under våren 2021.

De effekter som pandemin har haft på kompetensförsörjningen är en försämrad arbetsmiljösituation med ökad trötthet och oro samt ökad frånvaro. Det positiva som pandemin dock bidragit till är ökad kompetens inom digitalisering och att nya arbetssätt med stöd av digitalisering har påskyndats. Förändringen på arbetsmarknaden har också lett till att fler söker sig till högskolestudier och andra studier något som kan förbättra bemanningsläget för framtiden.

Svårigheter att rekrytera legitimerad personal kvarstår dock. I syfte att få fler att utbilda sig till lärare fortsatte samarbetet med Linköpings universitet, LiU, kring arbetsintegrerande studier för att ge fler möjlighet att studera. En ny omgång av uppdragsutbildningen barnskötare till förskollärare startade i höstas via LiU.

Utifrån den befintliga situationen råder dock stor osäkerhet kring vilka effekter pandemin kommer att ha på lång sikt för kompetensförsörjningsarbetet och gör detta svårbedömt och svårplanerat.

En förändrad demografi och beslut under hösten om minskade statsbidrag till förskolan ledde till hantering av bristande tjänstgöringsunderlag för medarbetare på vissa förskolor.

Skäggetorpsskolans högstadium har avvecklats och medarbetarna har fått placeringar på nya skolor.

Objektsplan (IT-styrning)

Under våren kom IT-driftsutredningens delbetänkande om Säker och kostnadseffektiv IT-drift. Den påtalade olika brister i hur dataöverföring till tredje land reglerades i GDPR, det hänvisas även till EU-domstolens så kallade Schrem II-dom. Det kommer medföra omfattande krav på dataskydd och säkerhetsutredningar vid utkontraktering av IT-driften. Detta har lett till tidskrävande arbete vid upphandlingar och implementering av nya IT-system. Ett antal upphandlingar har fått flyttas fram i tidsplaneringen. Det har även medfört vissa förseningar vid införandet och implementeringen av upphandlade IT-system.

Upphandlingen av nytt journalsystem för elevhälsan, har flyttats fram till Q1 2022.

Upphandling av antagningssystem för gymnasiet kommer ske under 2022.

Införandet av system för skolskjuts kommer vara infört Q2 2022.

Införandet av elevregistret (IST Administration) har under året varit mycket resurskrävande av både IT-resurser och verksamhetsresurser. I december gick vi i drift med sista modulen (förskolan och fritidshemmen), vilket innebär att hela systemen är nu driftsatta i verksamheten.

När det gäller IT-styrningen har införandet av applikationsförvaltning påbörjats, det innebär att Ikdata kommer ta ett större ansvar för förvaltningen av kommunens IT-system. Avtalen är under förhandling och kommer under 2022 vara helt genomförda.

Under 2021 har kommunens digitaliseringsstab tagit fram Program för digital transformation som ska ta ett samlat grepp över kommunens strategi för digitalisering. Inom Utbildningsförvaltningen har programmet konkretiserats i en Digital handlingsplan. Där anges prioriterade områden och konkreta digitaliseringsinsatser för förvaltningen under 2022.

Nämndindikatorer

Senast tillgängligt utfall redovisas för nämndens nämndindikatorer. All individbaserad statistik skall vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Hög kunskap med skolor i framkant

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2019	2020	2021	Målvärde
Maximalt lärande Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling	Delvis	Resultat "Utveckling och lärande" (Källa: <i>Insynsbesök i förskolan</i>)	3,8	4,2	I.U ¹	Ska öka
		Andel elever i årskurs 1 som minst uppnått minst, %				
		<i>Nivå A i svenska/sva</i> ²	89	86	88	Ska öka
		<i>Mellannivå i matematik</i> ³	68	82	81	Ska öka
		Andel elever som klarat alla delprov i NP i svenska/sva och matematik i årskurs 3, % (Källa: <i>Extens</i>)	69	I.U	I.U	Ska öka
		Betygspoäng årskurs 6 (Källa: <i>Extens</i> ⁴)				
		<i>Svenska</i>	13,9	13,7	13,9	Ska öka
		<i>Svenska som andraspråk</i>	6,7	7,6	7,3	Ska öka
		<i>Matematik</i>	12,9	13,2	13,0	Ska öka
		Meritvärde årskurs 9, kommunala skolor (Källa: <i>Kolada N15505</i>)	222,5	228,1	235,3	Ska öka
		Behörighet till nationellt program, kommunala skolor, % (Källa: <i>Kolada N15346</i>)	80,2	82,8	84,7	Ska öka
		Frånvaro över 15 % vårtermin, andel elever i % (Källa: <i>Dexter</i> ⁵)				
		<i>Årskurs F-6</i>	8,0	25,0	17,1	Ska minska

¹ Ej genomfört vt 2021 och ej slutförd ht 2021 pga pandemin.

² Nationellt bedömningsstöd i svenska. Ett riktmärke i bedömningsstödet är att en elev i årskurs 1 bör ha uppnått Avstämning A i slutet av årskurs 1. (Skolverket)

³ Nationellt bedömningsstöd i taluppfattning (matematik). Mellannivå är den nivå som kan anses vara lägst godtagbar för en tillfredsställande kunskapsutveckling inom området taluppfattning i årskurs 1. (Skolverket)

⁴ Eget verksamhetssystem

⁵ Avser 15/11 2021

		Årskurs 7-9	20,0	33,0	28,0	Ska minska
Likvärdiga möjligheter Förskola/skola är likvärdig, där varje barn/elev har möjlighet att lyckas	Delvis	Minskad skillnad andel inskrivna barn i förskola och pedagogisk omsorg utifrån boende; (A) socioekonomiskt utsatta områden gentemot samtliga områden, (avstämning 15 oktober, redovisas i verksamhetsberättelsen) procentenheter (Källa: Extens)	4	6/3 ⁶	3 ⁷	Ska minska
		Behörighet till yrkesprogram uppdelat på elever boende i socioekonomiskt utsatta områden gentemot övriga områden, andel % (Källa: Extens)				Skillnaden ska minska
		<i>Socioekonomiskt utsatta områden</i>	49	52	50	
		<i>Övriga områden</i>	88	88	90	
		<i>Skillnaden</i>	39	36	40	
Lust och engagemang Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande	Delvis	Barn och elever känner sig trygga i förskola och skola (Källa: Attitydundersökning)				
		<i>Trygga vårdnadshavare till barn i förskolan, andel</i>	96	96	I.U ⁸	Ska öka
		<i>Mitt barns välbefinnande i förskolan, medelvärde för frågeområde i attitydundersökning till vårdnadshavare i förskolan, inkl. fristående. Max 7.</i>	-	-	6,07 ⁹	
		<i>Trygga elever på fritidshemmet, andel</i>	94	95	I.U ¹⁰	Ska öka
		<i>Min syn på klimatet i fritidshemmet, medelvärde för frågeområde i attitydundersökning till elever i fritidshem, max 7</i>	-	-	6,23 ¹¹	
		<i>Trygga elever i årskurs 2 till 9, andel</i>	92,9	92,8	I.U ¹²	Ska öka
		<i>Min syn på klimatet i klassrummet, medelvärde för frågeområde i attitydundersökning till</i>	-	-	5,90 ¹³	

⁶ Mellan åren 2020 och 2021 är tidsserien bruten till följd av annat beräknings sätt. Värdet för 2020 är därför beräknat både enligt tidigare metod och enligt den nya metoden.

⁷ Uttag från november.

⁸ Läsåret 20/21 genomfördes ingen attitydundersökning eftersom den har gjorts om och genomförs numer under hösten till skillnad från tidigare under våren. Se rad under för ny nämndindikator utifrån nya frågeställningar.

⁹ Attitydundersökningen är omgjord och genomfördes för första gången hösten 2021.

¹⁰ Läsåret 20/21 genomfördes ingen attitydundersökning eftersom den har gjorts om och genomförs numer under hösten till skillnad från tidigare under våren. Se rad under för ny nämndindikator utifrån nya frågeställningar.

¹¹ Attitydundersökningen är omgjord och genomfördes för första gången hösten 2021.

¹² Läsåret 20/21 genomfördes ingen attitydundersökning eftersom den har gjorts om och genomförs numer under hösten till skillnad från tidigare under våren. Se rad under för ny nämndindikator utifrån nya frågeställningar.

¹³ Attitydundersökningen är omgjord och genomfördes för första gången hösten 2021.

		<i>grundskoleelever åk 1-9, max 7</i>				
		Elevers uppfattning om sin hälsa (årskurs 8), andel positiva svar <i>(Källa: Om mig, enkät från Region Östergötland. Genomförs varje höst)</i>	74	74	74	Ska öka
		<i>Flickor</i>	62	65	68	Ska öka
		<i>Pojkar</i>	79	84	81	Ska öka

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2019	2020	2021	Målvärde
Kostnadseffektivt lokalutnyttjande.	Ja	Lokalernas andel av totala kostnaden, %	16,5	16,4	16,4	Ska inte öka
Hög avtalstrohet	Delvis	E-handelstrohet, %	51,9	74,0	69	95,0

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2019	2020	2021	Målvärde
God ekonomisk kontroll. Ekonomi i balans	Ja	Avvikelse mot budget, %	0,95	2,28	0,25	>=0
		Träffsäkerhet i ekonomiprognos. Avvikelse per sista augusti samt sista oktober jämfört med årsbokslut, % av nämndens budget	aug 0,6 okt -0,04	aug 0,79 okt 0,14	aug 0,74 okt 0,67	Aug <=1,0 Okt <=0,5

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2019	2020	2021	Målvärde
Effektiv organisation med goda resultat	Delvis	Likvärdig tillgång till elevhälsans olika kompetenser, %		I.U.	I.U.	
<i>*Värde för helår beräknas på statistik från oktober månad.</i>		Antal barn inskrivna i förskolan per legitimerad förskollärare i förskola kommunal verksamhet	11,7	11,3	10,7	Ska minska
		Antal elever i förskoleklass per legitimerad lärare i förskoleklass	21,0	16,9	15,3	Ska minska
		Antal elever inskrivna i fritidshem per legitimerad lärare i fritidshem	77,9	43,8	43,3	Ska minska

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2019	2020	2021	Målvärde
Goda arbetsplatser	Delvis	Total sjukfrånvaro	6,7	9,2	8,7	6,3
Varje medarbetare		<i>Män</i>	4,2	6,2	6,3	5,5

känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas		<i>Kvinnor</i>	7,3	9,9	9,3	6,0
		Andel heltidsanställningar	90,1	91,4	92,7	92,0
		<i>Män</i>	93,7	95,3	96,2	95,0
		<i>Kvinnor</i>	89,4	90,8	91,9	91,0
		Jämställdhetsindex ¹⁴ (Jämix)	92	116	83	-
		Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	99	106	92	113
Hållbart chef- och ledarskap Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet	Delvis	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	I. U	78	77 ¹⁵	79
		Chefsindex	I.U.	I.U.	73,4	72,5

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Nämndindikator	2019	2020	2021	Målvärde	
Nya vägar för kompetensförsörjning Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjning	Nej	Avgångsålder pension	64,2	65,6	64,6	65,0
		<i>Män</i>	I.U.	66,5	65,4	
		<i>Kvinnor</i>	I.U.	65,5	64,5	
		Antal arbetsmarknadsplatser (Hela UAF)	177	151	130	180
		<i>Män</i>				
		<i>Kvinnor</i>				

¹⁴ AVI och JÄMIX är index som redovisas årsvis på nämndsnivå fr o m 2021, från Nyckeltalsinstitutet

¹⁵ HME är en del av medarbetarundersökningen som genomförs vartannat år. Redovisas på förvaltningsnivå.